

Podgorica, 12.06.2009.

OFORMITI KOMISIJU ZA ISPITIVANJE ULOGE NOVINARA

Centar za građansko obrazovanje (CGO) poziva Tužilaštvo da se posveti pitanju odgovornosti novinara koji su tokom ratnih devedesetih godina revnosno promovisali govor mržnje što je imalo značajnog uticaja na oblik i angažman Crne Gore u ratnim dešavanjima u tom periodu na prostoru bivše SFRJ.

CGO smatra da pored tekućih sudskih slučajeva koji se odnose na procesuiranje ratnih zločina, radi istinskog suočavanja sa prošlošću, treba ispitati rad i učinak novinara koji su u svojim tekstovima ili priložima podstrekavali na zločine. Poražavajuća je činjenica da se mnogi od njih još uvijek nalaze na ključnim mjestima u medijskom sektoru i da nikad nijesu odgovarali za posljedice svog „izvještavanja“.

Par izvinjenja na najvišim političkim nivoima su bili korisni ali nedovoljni odgovori žrtavama, i ovaj proces zahtijeva konkretne mjere, a one svakako uključuju i ispitavanje uloge novinara.

Imajući u vidu tadašnju monopolističku poziciju određenih medija, čega su bili veoma svjesni i novinari koji su karijeru gradili isljeđivanjem zarobljenika, fabrikovanjem vijesti ili naručenim propagandnim člancima i priložima, i time svoj rad i medij stavili u službu ratne mašineraju isti za to moraju odgovarati. Oni su kroz svoj rad podržavali ratne pohode, međunacionalnu netrpeljivost, stvarali društvenu klimu i atmosferu ugroženosti, umjesto da su pružali objektivne vijesti. Njihova medijska obraćanja su bila u suprotnosti sa novinarskom i profesionalnom etikom i protivna svim načelima objektivnosti. Epilog takvog načina izvještavanja smo imali na samim ratnim područjima, ali i dugoročno jer značajan dio Crne Gore koji se oslanjao na ove medije kao osnovni izvor informacija je držan u mraku, a posljedice toga i danas osjećamo kroz sporost procesa suočavanja sa prošlošću.

CGO smatra da organi Crna Gora trebaju oformiti komisiju koja će se baviti analizom rada novinara tokom ratnih devedesetih. To su već učinile i neke susjedne zemlje pokrećući istragu protiv novinara za koje se sumnja da su huškali na rat i zločine i ne postoji razlog da i Crna Gora to ne uradi.

Sloboda misli i riječi neophodan su uslov demokratskog razvitka i mediji mogu da daju dragocjen doprinos demokratizaciji društva, onda kada svoj rad zasnivaju na činjenicama. Crna Gora jeste i biće još dugo daleko od funkcionalnog demokratskog društva, ali pročišćavanje medijskog sektora od onih koji nose ovaj ratni balast bi svakako ubrazilo proces demokratizacije.

Dragana Otašević, Saradnica na programima